

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

In-Cult

**Opis država učesnica na
projektu**

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

REPUBLIKA BUGARSKA

Činjenice i brojke:

Glavni grad: Sofija

Jezik: Bugarski (ćirilica)

Valuta: Lev (0,51Eura je 3/2019)

Stanovištvo: 7,02 miliona, 64 na km² (2018)

Površina: 110 910 km²

Istorija:

Prva naselja Trakijskih plemena sežu 7.000 godina u prošlost. Iz toga vremena pronađeni su dragoceni predmeti od zlata. Krajem 13. veka Trakijska država je propala i postala deo Osmanskog carstva i sve do 1878. godine bila je pod okupacijom Osmanlija.

Godine 1908. Bugarska je postala nezavisno carstvo. Nakon Drugog svetskog rata zemlja je pala pod uticaj Sovjetskog Saveza, da bi 1990. komunizam doživeo krah.

Bugarska je postala članica Evropske unije 2007. godine.

Dunav:

Dunav teče oko 500 km uz granicu između Bugarske i Rumunije i omogućava rečnu trgovinu. Međutim, zbog slabe naseljenosti ovog regiona, rečni prevoz i trgovina nisu od velike važnosti. Most prijateljstva, Ruse – Đurđevo, i most Nove Evrope, Vidin – Kalafat, povezuju Bugarsku i Rumuniju sa ostatkom Evrope. To su mostovi između Evrope i Azije.

Specijalne karakteristike:

Reljef: najveći deo zemlje prekriven je šumama (topole, vrbe, bresta)

Znamenite ličnosti:

Elijas Kaneti (nobelovac za književnost),

Petar Petrov (izumitelj prvog digitalnog sata)

Boris Hristov (operski pevač)

Džon Atanasov (pronalazač računara)

Ključne reči:

ružino ulje,

martenica,

turističke destinacije Crnog mora

REPUBLIKA ITALIJA

Činjenice i brojke:

- Prestonica: Rim
- Jezici: Italijanski (zvanični), nemački, ladino, francuski, slovenački
- Valuta: Evro
- Stanovništvo: 59,258,000 stanovnika. (procena 2021.) 232 stanovnika na km2 (2018)
- Površina: 302,068 km2

Istorija

Istorija Italije obeležena je periodima u kojima je bila jedan od najvećih centara političkog, kulturnog i društvenog razvoja na planeti. Najslavnija vremena je period Rimskog carstva, kada je Italija prvo kao republika a onda kao carevina (od 3 veka pre nove ere do 4. veka nove ere) bila najveća sila Zapadnog sveta, i u doba Renesanse (15. i 16. vek) kada je zemlja bez obzira na to što je bila podeljena na mnogo malih regionalnih država, koje nisu uspevale da očuvaju svoju političku nezavisnost, bila sedište izuzetne civilizacije. Italija je povratila političko jedinstvo koje je nestalo 476. godine nove ere, sa raspadom Zapadnog Rimskog Carstva, tek 1860-61. godine sa ponovnim uspostavljanjem kraljevstva (Risorgimento) pod dinastijom Savoja. Posle pada fašističkog režima i završetka Drugog svetskog rata 1945. godine, Italija se referendumom opredelila za republikansko državno uređenje.

Italija je bila jedna od zemalja osnivača današnje Evropske unije 1957.

Posebna obeležja:

Geografija

Reljef: Alpi se prostiru od središnje Italije ka severu. Najviši vrh Mon Blan 4810 m. Apenini su kičma italijanskog poluostrva. Najviši vrh Gran Saso 2914 m.

Ravnice: Dolina reke Po, Zaravan Pulje.

Reke: Po, Adide Tibar.

Poznate osobe: Julije Cezar, Đoto, Dante Aligijeri, Kristofer Kolombo, Leonardo da Vinči, Mikelandelo Buonaroti, Rafaelo, Alesandro Manconi, Đuzepe Verdi

FEDERALNA REPUBLIKA NEMAČKA

Činjenice i brojke:

- Glavni grad: Berlin
- Jezik: Nemački
- Valuta: Euro
- Stanovištvo: 83 miliona, 232 po km² (2018)
- Površina: 357 578 km²

Istorija

U prošlosti su Nemačku činile brojne kneževine i nekoliko kraljevstava. Nakon ratova protiv Austrije i Francuske, 1871. godine osnovano je Nemačko carstvo, koje se raspalo nakon Prvog svetskog rata. Tokom 1918. godine uspostavljena je Vajmarska republika koja je okončana 1933. godine kada su na vlast došli Hitler i nacional-socijalisti.

Posle Drugog svetskog rata (1939 - 1945) Nemačka je podeljena na Istočnu Nemačku i Zapadnu Nemačku. Godine 1961. izgrađen je (Berlinski) zid koji je razdvajao ove dve države.

Tokom 1990. godine Nemačka se ponovo ujedinila i od tada se 3. oktobra obeležava Dan ujedinjenja Nemačke.

Nemačka je članica Evropske unije od 1992. godine.

Dunav

Dunav je sačinjen od ušća reka Brigah i Breg u blizini naselja Donauesingen, ali reka je plovna tek od Kelhajma pa na dalje. Sa 618 km Dunav je četvrta po veličini reka, ali ima važnu ulogu samo u Bavarskoj i Baden-Virtembergu. Smatra se simbolom ponovnog evropskog ujedinjenja i proširenja, jer teče od zapada ka istoku. Pored toga, povezuje istorijske događaje poput migracija Podunavskih Švaba sa trenutnim kretanjima stanovništva, zatim pad Berlinskog zida i sl. Samim tim, zemlje koje su ranije bile razdvojene čeličnom zavesom, ponovo mogu biti dostupne i međusobno sarađivati.

Specijalne karakteristike:

Reljef: ravničarski, brdovit, planinski venac Alpi (sa najvišim vrhom Cugšpice 2.962 m)

Znamenite ličnosti: J.V. Gete, F. Šiler, J.S. Bah, L.V. Betoven, Imanuel Kant, Hans i Sofi Šol.

REPUBLIKA RUMUNIJA

Činjenice i brojke:

Glavni grad: Bukurešt

Jezik: rumunski (romanski jezik)

Valuta: rumunski lej RON (1 lej =0,20 evra 6/2022)

Stanovništvo: 19.201.662 stanovnika (2020.)

Površina: 238, 391 km²

Istorija:

Rumunija je država jugoistočne Evrope, čija je teritorija naseljena još od paleolita. Rumunija je osnovana 1859. godine ujedinjenjem kneževina Moldavije i Vlaške. Nova država, zvanično nazvana Rumunija od 1866. godine, stekla je nezavisnost od Otomanskog carstva 1877. godine. U decembru 1918. godine došlo je do Velikog ujedinjenja, kada su istorijske pokrajine naseljene Rumunima ujedinjene u okviru iste nacionalne države.

Posle Drugog svetskog rata zemlja je pala pod komunističku vlast, iako je rukovodstvo vodilo spoljnu politiku nezavisnu od politike Sovjetskog Saveza. U decembru 1989. godine započela je revolucija u Rumuniji i grad Temišvar je postao prvi rumunski grad oslobođen od komunizma.

Rumunija je parlamentarna republika, podeljena je na 41 okrug i opštinu Bukurešt. Članica je EU od januara 2007. godine, a članica NATO - a od marta 2004. godine.

Dunav:

Preko jedne trećine dužine Dunava protiče kroz zemlju. Delta Dunava je najbolje očuvana delta u Evropi i njen veći deo leži u Rumuniji (3.446 km² od 4.152 km²).

Posebne osobine:

Geografija: Rumunija uživa u planinama Karpatima, Crnom moru i netaknutim šumama (druga po veličini oblast netaknutih šuma u Evropi posle Rusije). Karpati pružaju stanište za najveće evropske populacije mrkih medveda, vukova, divokoza i risova, čija najveća koncentracija se nalazi u Rumuniji.

Poznate ličnosti: Džordž Enesku (kompozitor), Konstantin Brankuzi (vajar), Mihaj Eminesku (pesnik), Eugen Jonesku (dramski pisac), Serđu Čelibidake (dirigent orkestra), Nikolae Paulesku (pronalazač insulina), Nađa Komaneči (prva gimnastičarka, imala je najbolji rezultat (10,0) na Olimpijskim igrama)

Znamenitosti: Dvorac Bran, Dvorac Peleš, Manastir Voronet, Manastir Putna, Drvene crkve Maramureša

KRALJEVINA ŠPANIJA

Glavni grad: Madrid

Jezik: španski

Valuta: evro

Broj stanovnika: 47,450,795 (2020)

Površina: 505,370 km².

Španija je zemlja smeštena u južnoj Evropi. Sa Portugalijom, ona čini Pirinejsko poluostrvo. U sastavu Španije su i Balerska ostrva u Sredozemnom moru, Kanarska ostrva u Atlantskom okeanu, kao i gradovi Seuta i Melija u severnoj Africi. Po uređenju Španija je parlamentarna monarhija čiji je glavni grad Madrid. Španije se sastoji od 17 autonomnih regiona i dva autonomna grada. Broj stanovnika premašuje 47 miliona ljudi.

Kompleksna španska istorija je obeležena različitim civilizacijama (Feničani, Grci, Rimljani i Arapi). Po otkriću Amerike od strane španske ekspedicije, Španija je postala i najveća kraljevina na svetu. Sve ove kulture su ostavile svoj trag ostavljajući ovoj zemlji veliko kulturno bogatstvo i puno kontrasta.

Kada je reč o nasleđu, Španija ima 40 prirodnih parkova i rezervata biosfere. Osim prirodnog nasleđa, 20 elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa je upisano u Registar nematerijalnog kulturnog nasleđa čovečanstva.

Na planu ekonomije, Španija je rangirana među vodeće zemlje sveta u oblasti obnovljivih izvora energije i ima jednu od najrazvijenijih železničkih mreža. Takođe, na drugom je mestu u Evropi po upotrebi optičkih vlakana u domaćinstvima. Ima jednu od najvećih ribolovačkih flota u svetu, i vodeća je zemlja u izvozu voća i povrća. Jedan je od najvećih proizvođača maslinovog ulja i nudi više od 100 proizvoda sa istaknutim poreklom. Španija se izdvaja kao jedna od najposećenijih zemalja i jedan je od gastronomskih centara sa nekoliko restorana čiji su kuvari među vodećima u svetu.

Iz socijalne perspektive, Španija ima jedan od najrazvijenijih sistema javnog zdravlja u svetu, te njeni građani spadaju u one sa najdužim životnim vekom. Tome treba dodati i da je među vodećim zemljama u doniranju i transplantacijama organa.

REPUBLIKA SRBIJA

Činjenice i brojke

- Glavni grad: Beograd
- Jezik: srpski (pismo: ćirilica kao službeno + latinica u širokoj upotrebi)
- Valuta: dinar (1 dinar 0,0085 evra u 12/2021)
- Populacija: 7 miliona, 90 stanovnika/km² (bez AP Kosovo i Metohija)
- Površina: 88 361 km²

Istorija

Teritorija današnje Srbije bila je naseljena još od praistorije. Na ovoj teritoriji se tokom kamenog doba razvilo mnogo kultura, među kojima je najpoznatija kultura Lepenskog Vira.

Kasnije, za vreme Rimskog carstva, Srbija je bila deo provincija Dalmacije, Panonije i Mezije, a na ovoj teritoriji rođeno je 18 rimskih careva. U 6. veku Srbiju naseljavaju južnoslovenska plemena. Tokom narednih šest vekova na prestolu se smenilo više od 40 vojvoda, sve do 1217. godine, kada je Srbija proglašena kraljevinom, a potom počela vladavina dinastije Nemanjića, koja je imala 11 vladara.

Srbija je u narednih nekoliko vekova bila teritorijalno, vojno, ekonomski okupirana od Otomanskog carstva, Austrougarske imperije, zavisno od geografskog položaja.

Posle pobede u Prvom svetskom ratu, na inicijativu srpskog kralja Aleksandra Prvog, slovenske države se međusobno ujedinjuju u Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca, a 1929. godine osnovana je Kraljevina Jugoslavija.

Do kraja Drugog svetskog rata formirana je Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija. Tokom nesrećnog istorijskog razvoja 90-ih godina 20. veka, Jugoslavija je rasparčana, a Srbija je postala samostalna 2006. godine.

Dunav

Dužina Dunava kroz Srbiju iznosi 588,5 km, sa najvećom dubinom od 90 m. Duž Dunava se nalazi sedam srednjovekovnih tvrđava, četiri arheološka lokaliteta, dva nacionalna parka i najveća klisura u Evropi – Đerdapska klisura.

Geografija: 5 nacionalnih parkova, 28 pejzaža izuzetnih karakteristika, 13 parkova prirode, 74 parka rezervata prirode i 253 spomenika prirode.

Srbija je jedan od centara biološkog biodiverziteta sa oko 3.000 biljnih vrsta, od kojih se neke mogu naći samo u Srbiji, kao što je veliki broj životinjskih vrsta, a neke od njih su na crvenoj listi ugroženih vrsta.

Postoje dva UNESKO rezervata biosfere, Golija-Studenica i Gornje Podunavlje, a od 2020. godine Đerdap se nalazi na Uneskovoj listi geoparkova.

Poznate ličnosti: car Konstantin Veliki (4. vek, nosilac Milanskog edikta i osnivač Carigrada), Nikola Tesla (rođen u Hrvatskoj, pronalazač alternativne električne struje i više od 300 patenata), Mihajlo Pupin (naučnik poznat po razvoju telefona, rendgenskih snimaka i 39 patenata), Milutin Milanković (u rangu jednog od 15 najznačajnijih naučnika svih vremena koji su istraživali planetu Zemlju od strane NASA, a po kome su nazvani po jedan krater na Mesecu i Marsu), Novak Đoković (najbolji teniser u svetu svih vremena).